

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó föl-
 irások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

A választás szabadsága az új közigazgatásban.

Eszményileg az az egyedül helyes állapot, ha hivatalnok, legyen ez akár birói, akár közigazgatási, az aktuális politikában való tényleges, tevékenyen beavatkozó részvételtől teljesen tartózkodik. Országgyűlési képviselőt ugyan mint adófizető polgár tökéletes szabadon választhat, szavazhat tehát kinevezett törvényszéki bíró függetlenségire, választott megyei tiszt pedig kormánypárti vagy mérsékelt ellenzéki jelöltre s megfordítva, úgy mint ezt lelkiismerete és politikai belátása sugallja. De már hogy köztisztviselő politikai agitációkban tetteles és tevékeny részt vegyen még pedig pártkülönbség nélkül bármely irányban — ez mindig visszás és igen helytelen dolog sok más okkal együtt leginkább azért, mert a közhivatalnok mindig bizonyos hatalommal van fölrüházva, mihez képest a politikában való ténykedés a választás legelső kellékére, t. i. szabadságára zavaró hatással bír.

Hisz elvileg, vagy eszményileg a most előadottak nem is igen képezhetik vita tárgyát — a baj csak az, hogy a gyakorlati élet perspektívája nagyon sokszor és nagyon sok helyt igen-igen csal.

A bírakra nézve e tekintetben positiv törvény (1869:IV. 8—12. §§.) rendelkezik s választások közben mégis merülnek föl panaszok helytelen ingerencia ellen, sőt volt eset, hogy — törvényszéki elnök a törvénnyel megegyeztetetőknek találta

kormánypárti politikai értekezleten a pártelnökséget is ellátni (lásd: Irányi Dániel 1881. tavaszán tett interpellációját e tárgyban) s hogy kir. járásbíró egyenesen éktelenül korteskedik vala választáskor stb. Szóval az élet perspektívája csalékony!

Mi lesz azonban a képviselő-választások szabadságából, ha az összes közigazgatási, tehát politikai tisztviselők is kinevezett kormányközegek lesznek, kik nem a bírák többé-kevésbé elvont külön körében mozognak, hanem künn a mindennapi élet százféle érintkezéseiben forgolódnak — azt itt előre bőven ecsetelni nem kívánjuk. Annyi azonban tisztán áll előttünk, hogy e „politikai kinevezések“ által alighanem végkép „beharangoznak“ annak a választási szabadságnak, vagy, ha más képlet jobban tetszik, minden valószínűség szerint valóságos — „tatárjárás“ lesz a szabad eszmék szabad küzdterén Magyarországon!

A kinevezési rendszer a mindenkori kormány befolyását e tekintetben is veszélyes mérvekben túltengővé teszi, a politikai választások szabadságára nézve pedig kártékony hatással van.

Az országgyűlésből. A képviselőház hétfőn kezdte meg a birói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ez a törvényjavaslat a kormánynak oly fölügyeleti jogot enged, mely szerint a kormány bármikor maga elé kérheti a perirátokat, a mi a bíró függetlenségének teljes agyonnyomása. Már csupán ebből a szempontból is a függetlenségi és 48-as párt még csak általánosságban sem fo-

gadja el a javaslatot, s ennek hetfőn Polonyi adott kifejezést, a párt részéről, kedden pedig Madarász József emelte föl tiltakozó szavát, rámutatván arra, hogy ez a törvényjavaslat még a lelkiismeretes bíró is törvénysértésre fogja kényszeríteni. A többség — Szilágyi beszéde után — elfogadta a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául, amit még kedden megkezdték.

HIREK.

— (Cseresnyés Sándor pécsi kir. táblai tanácselnök) és volt törvényszéki elnök tiszteletére — távozása előtt — bucsulakomát rendeztek kanizsai tisztelői, melyen nagyszámú közönség jött össze. Szép ovációkban részesítették a távozó elnököt, a ki Kanizsán mindenkor köztisztviselőnek és közszeretőnek örvendett, s kinek távozó családja által is igen sokat veszt az ottani társadalmi élet.

— (A tankerületi főigazgató) Spitzko Alajos már bevégezte szemléjét a középiskolák fölött, a hol is az egyes osztályokban a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig az előadásokat. Úgy a főgimnáziumban, mint a reáliskolában teljes megelégedését fejezte ki a hallottak és látottak fölött, s érdeklődését még a rendkívüli tantárgyakra is kiterjesztette. Jelen volt a tornatanításon is, hogy meggyőződjék a közoktatási miniszter által annyira sürgetett testgyakorlás módjáról is, azonkívül még az énekórát is végighallgatta. Az ifjuság önképző köre sem kerülte ki figyelmét, a mennyiben vasárnap a főgimnáziumi irodalmi kör gyűlésén is jelen volt s örömet fejezte ki azon, hogy az ifjuság szabad idejét a hasznos önmivelésnek szenteli. A tanári karnak a tapasztaltak után teljes elismerését fejezte ki a konsessus alkalmával, melyet a főgimnáziumban e hó 22-dikén tartott; az ifjuságnak pedig szerdán egy teljes napi szünetet engedélyezett.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Dalok egy szőke kis leányról.

I.
 Életem, mely oly sivár volt,
 Oh be szép már, oh be más!
 A mióta ajkainkról
 Elröppent a vallomás;
 A mióta sziveinket
 Elhagyá a nagy titok,
 S sziveinknek zárt világa
 Kölesönösen megnyilott.

Nincs akadály, gát közöttünk,
 Megtörött a téli jég,
 Már tudom, hogy szép szemedben
 Boldogságom napja ég;
 Végre én is boldog lettem,
 Búra többé nincs okom;
 Hisz tudod már, hogy szeretlek,
 S hogy viszonzod: jól tudom!...

És e tudat, szőke lányka,
 Engemet úgy boldogit!
 Elfeledtem már a multnak
 Gyötrelmeit, bánatit.
 Megbocsátok a világnak
 Azért a sok rossz napért,
 Mióta a bú helyébe
 Boldogságom visszatért.

Életem, mely oly sivár volt,
 Oh be szép már, oh be más!
 A mióta ajkainkról
 Elröppent a vallomás;
 A mióta sziveinket
 Elhagyá a nagy titok,
 S sziveinknek zárt világa
 Kölesönösen megnyilott.

II.

Melyet egykor elvesztettél,
 Megtaláltam a virágot;
 Szivem fölött van azóta,
 Szivem fölött megtalálod.
 És e szív majd összeroskad
 Bűvös, édes terhe alatt,
 Szivemen van az a virág,
 Szivemben ott vagy te magad!

III.

Leomlanám, mint leomlik
 Osszfel a fa sárga lombja,
 Leomlanám lábaidhoz
 Bútól égve, könyvem ontva.

Leomlanám, hogy fölemelj
 Mosolyogva, megbocsátva,
 Hogy szivemnek legyen végre
 Enyhülése, gyógyulása.

Leomlanám, hogy taposs el,
 Ha nem szeretsz, mint egy férget,
 — Oh mert nekem mit sem érne
 Nélküled e nyűgös élet!

Zoltán Vilmos.

A váltóhamisító.

„Csaló!“ Igy végezte a vád egyik szakaszát az ügyész.

Egyszerre csönd lett a teremben. A gázlámpák csendesen sísteregtek, a jegyző előtti gyertyák lángja lobogott, mert új oldalra tért át a gyorsíró. A védő kezére támasztva fejét, az aktákba nézeget, a kívánsi nézők visszafojtott lélegzettel néztek a vádlottra, a mint hirtelen fölemelkedett a padról.

Nagy, erős alak volt. Mégis inogtak a térdei. Fejét lehajtotta, melléből sóhaj tört elő, olyan fájó és mély, hogy a mint keresztül rezgett a némaságon, a halgatók szívének hurjait remegtette meg. Az ügyész leeresztette a lapot, melyen vázolva volt a fontos beszéd s rábámult a hatalmas emberre, a ki töredeztve mondta:

„Nem vagyok csaló!“

A törvényszéki elnök intett: Üljön le a vádlott. Ismerjük már az efféléket.

Nem kellett volna mondania. Lecsuklott a

— **(Bemutató a kir. táblánál.)** Tegnapelőtt délután 4 órakor körülbelül negyvenen jöttek össze a kir. tábla épületében ügyvédek, bírók, közjegyző stb., kiket S á v e l Kálmán kir. törvényszéki elnök egyenkint mutatott be az új táblai elnököknek. Az elnök mindegyikkel egy-két szívélyes szót váltott, mely után az összes jelen voltak a tábla helyiségeit tekintették meg. A megtekintés után Erreth János ügyvéd lépett elő, és kifejezte — a város nevében — elismerését és köszönetét S á v e l törvényszéki elnöknek az épület finom és izléses berendezéséért. S á v e l törvényszéki elnök megköszönte az ovációt, azonban az érdem elismerése szerinte nem őt illeti meg, hanem a várost, mely nem kimélve a nagy költséget; ily szép áldozatot hozott az épület fényes berendezésére. A jelen voltak este a „Vadember“ szállóban szűkebb körű társasvácsorát rendeztek, melyen a bírói és ügyvédi kar néhány tagja vett részt.

— **(A mecsek egyesület közgyűlését.)** melyet e hó 26-ára, vasárnapra hirdettek, pár nappal elhalasztották. A megtartás napját annak idején külön meghívókkal fogják az érdekeltekkel közölni.

— **(Adakozások a színház-alap javára.)** A pécsi színház-alap pénztárába több rendbeli adakozások folytak be. Ezek között van a N é m e t h Lajos körjegyző által e czélra gyűjtött 250 forint, melyhez még hozzájárult Wachauer Károly 20 frttal, Klesch János 10 frttal, König Emma 8 frttal s végre egy törekvő és jótékonyt gyakorló „ferbli“-kompanyia 45 frtnyi nyereségével.

— **(Mozog a kormánypart.)** A jövő képviselő választás alkalmával — mint jól informált helyről értesülünk — a pécsi szabadelvű párti kör városunkban egy „kiváló kormánypartii képviselőt“ akar fölléptetni a biztos győzelem reményében. A jelöltséggel ugyan — állítólag — már Szilágyi és Wekerle minisztereket is megkínálták, de ezeknek még kóstolóul sem kellett. Hogy azonban ezek után kilesz a „kiváló“ jelölt, arról hallgat a krónika.

— **(Új aszfaltos utca.)** A Mária utcában már erősen bontják azt a döcögős kövezetet az ott tartozkodó lakók legnagyobb öröme, s helyette makadammal vonják be; az öszre pedig kiaszfaltozzák egész a Mór utcaig. E kiváló privilégiumot a Mária-utca természetesen a kir. táblának köszönheti, melynek egyik fele szintén erre az utcára esik.

— **(A szintársulat szökevénye.)** Somogyi társulata minden baj nélkül érkezett meg szerdán délben, csak valaki hiányzott a társaságból, de ez a valaki már Sopronban megugrott a társulattól. Hevesen ostromolták a hitelezői, ő meg hevesen ostromolta Somogyit élölegért, s aztán mégis, mikor kezében volt az előleg, hevesen elrohant faképnél hagyva Somogyit is, meg a hitelezőit is. Somogyi — bár nem

térde anélkül is, zörejjel dőlt a padra. A védő köhintett, hátratolta a széket, ivott a pohárból, újra köhögött. Aztán elkezdte, hogy: „Tek. Törvényszék!“

Nem egészen másfél óráig beszélt. Elmondott mindent szépen. A mint a vádlott elvette a szép leányt, a kit gyermekségétől fogva imádott, tavasz volt, rügyező, istenáldott tavasz. A fecskék kísérték új otthonába, a kis kunyhóból a fényes palotába. Napsugár csókolta, illatos lomb legyezte. Fiatal férje tenyérén hordta. Kakukszó keltette, gerlicze altatta.

Nem volt mindez elég neki; tündökölni akart, ragyogni. Hiu, szeszélyes, tetszelgő természet volt. S újra a régi mese, régi baj — — pazarlás — — adósság — gyenge órában váltó — hamis aláírás — —

A férjet elhurcolják a börtönbe. Két ragyogó szem napjától a sötét éjszakába. Mosolygó ajak boldogságából mogorva örök közé.

De most mit, mit mond a védő?

... „És még mindez nem volt elég. Mikor a pusztulás és szégyen rájött a fejére, ő, ki annak oka volt, hamis szégyenérzetet színlelt, benyújtotta a váltókereset s a szegény ember mindene...“

hajlandó visszafogadni a szökevényt — mégis keresteti a megszőkötött — előleget; azonkívül, hogy bizonyítványt is adjon a megvált társulati tagnak, hát a fővárosi lapokban a következő kis táviratot tette közzé: „Hevesi (Heller) Janka színész nő előleggel, és városi adósság hátrahagyásával megszőkötött társulatomtól.“

— **(Elgázolta a kocsi.)** Csütörtökön délután, a Lütke-fele haz előtti lejtőn, Horváth Márián Sándor a legnagyobb sebességgel hajtott lefelé s az iskolából jövő Berzsina Gusztó 9 éves leánykát elgázolta. A kocsikerék a kis leány lábán ment keresztül s súlyos sérüléseket okozott.

— **(Jogtudor.)** Sikabonyi Angyal Béla fiatal ügyvédjelöltet, sikabonyi Angyal Pál kir. törvényszéki bíró fiát, ki e napokban tette le az utolsó szigorlatot: ma avatják jogtudorrá a budapesti egyetemen.

— **(A pécsi kir. tábla anyagi haszna.)** Érdekes az a számitgatás, a mit lapunk egyik barátja küldött be hozzánk. Eltekintve természetesen a pécsi kir. táblának városunkra gyakorló kulturhatásától; el attól a tekintélytől, melyet a tábla a városnak kölcsönöz: csupán abból a szempontból mérlegeli a kir. tábla íttelét, hogy milyen anyagi haszon származik ebből a városra mint községre. A beküldött levél így hangzik: „Azt senki sem tagadhatja, hogy a kir. tábla hoz némi hasznat azon városnak, mely a közérdek szempontjából az illető város adózó polgárainak terhére decentralizált állami árverésből mint győztes (azaz mint legtöbbet ígérő) került ki, hanem a reális haszon vajmi kevés, sőt talán még rá is fizetünk. A királyi tábla ugyanis Pécsnek mintegy 160 ezer forintjába került, a melynek 5 százalékos évi kamata, vagyis 8000 frt képezi azt az összeget, melytől városunk a kir. tábla által elesett. A mit ezzel szemben a kir. tábla anyagi haszonkép nyújt, jóval kevesebb. A hivatalnoki kar ugyanis évenként átlag 40 ezer forintot fog elkölteni, melyből a pécsi polgárokra alig 15 százalék, vagyis 6000 forintot fog tiszta haszonkép háramlani. Nyilvánvaló itt az évi 2000 forint tiszta deficit, a mennyiben a kir. tábla hivatalnoki kara tudvalevőleg városi adót sem fizet. Talán az által nyerne a város, hogy ez az igazságügyi intézmény ügyvédekkel szaporítaná a fogyasztó és adózó polgárok számát? Nem mondhatnók, hogy ez valami nagy hasznat hozna, mert ez egyrészt csak a piacot drágítaná meg, másrészt meg inproductív elemekkel tért nyújtana a proletarizmusnak. Tudvalevőleg ügyvédi karunk oly nagyszámu tagokkal bír, hogy akár még egy másik kir. táblát is elláthatnának; (a négyszer annyi lakóssal bíró Gráznak is csak ennyi az ügyvédje) már pedig az ügyvéd, ha fölösleges, inproductív. Az erkölcsi hasznat, melyet a kir. tábla hivatalnoki kara nyújt intelligenciájával, nincs szándékunkban tagadni, de hát ez — tessék megengedni — nagyon ideális valami.“

A vádlott hörgött, mint mikor a letiport bölénybe még egy tört szürnak.

Az ítélethirdetés előtt az emberies elnök még egyszer, utoljára, tisztán akarta látni a bűnt, nehogy ártatlanul ítélje el. Odaadatta a vádlottnak a hamis váltót. Furfangos női kézzel volt utánozva egy gazdag, öreg asszony neve.

— Utoljára, vádlott, igazán mondja, az ön írása ez?

A szerencsétlen ember habozott. Megmondja az igazságot? Istenem! Hisz akkor mégis ő a gyalázott, annak a női kéznek birtokosa. Eszébe jut, a mit az ügyész oly hüen leirt: a mint hazaviszi az asszonyt kis kunyhóból magas palotába. Tavasz van, istenáldotta tavasz. Fecskék röpködnek, napsugarak csókolják a szép arcot. A parkban kakuk szól, gerlicze bűg.

A nézőtérből elfojtott sikolyt hall. Ismeri a hangot. Látja gondolatban azt a szép szempart, azt a mosolygó ajkat, mely egyszer boldogította. Nem, nem árulja el azt az asszonyt!

És tisztán érthetően mondja:

„Igen, tekintetes törvényszék, ezt én irtam.“

Somló Frigyes.

— **(Buzaszentelés.)** Ma délelőtt megy végbe a buzaszentelés. Április 25-ödike ugyanis Szent Márk napja, mely napon a keresztény egyház ősi szokás szerint megszenteli a föld terméseit. Városunkban a körmenet a lyceumi templomból szokott indulni a plébános kanonok vezetése mellett, mely körmeneten egyúttal a tanuló-ifjuság is részt vesz.

— **(A rabsegélyző-egylet közgyűlését)** jövő május hó 7-én d. e. 11 órakor fogják megtartani a pécsi kir. törvényszék polgári-tanácstermében, melyre a tagok lapunk útján is meghivatnak.

— **(Atya és fia a ravatalon.)** Négy Perczel testvér, Sándor, Benjamin, Ferencz és Etelek gyászolja atyját, az ötödiket magát is egy időben terítették ki atyjával. Ö r e g e b b bonyhádi Perczel István, Baranya-megye volt táblabírája, főbírája, nyugalmazott helytartósági tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja e hó 22-én este 89 éves korában, míg fia, ifjabb bonyhádi Perczel István, a magyar államvasutak tisztviselője f. hó 23-án reggel 25-ik évében hunytak el Pécsen. (Gyaruteza 1-ső szám.)

— **(Halálozás.)** Szemeriai Szász Aladár, fűmei csasz. és kir. tengerészeti akadémia III-ad éves növendéke, f. hó 18-án Fűmeben, rohamos tüdővészben elhunyt 18 éves korában. 1857 óta nem volt olyan tehetséges és kitűnő növendéke a fűmei tengerészeti akadémának, mint az elhunyt, aminek elismerésül a nagy kitüntetéssel lön földiszítve. A széles körben ismert és szeretett ifju halála mely részvétet kelt. Nagy család gyászolja, mint egyik diszét, ékességét és édes atya testvérei vigasztalan állják körül a sirt, melybe annyi szépreménytel, oly ifjan szállott. — Szántó István pécsi kir. erdőfelügyelő hosszasan szenvedés után e hó 23-án 48 éves korában elhunyt. Temetése a Széchenyi-tér 13. sz. házból ma délután 3 órakor megy végbe.

— **(Titokzatos fölesketés.)** Pár nappal ezelőtt titkos miniszteri rendeletet kaptak a magyar államvasutak igazgatóságai, hogy azokat az alkalmazottakat, a kik eddig nem voltak kötelesek esküt tenni, valamint azokat is, a kik rendes hivatalos esküt tettek, esketessék föl, hogy a mozgósításra vonatkozó rendeleteket, valamint az előkészületeket titokban tartják.

— **(Képviselő esküvéje.)** Linder György a mohácsi kerület országgyűlési képviselője f. hó 23-án vezette oltárhoz a budapesti józsefvárosi templomban menyasszonyát, Zechmeister Gizella úrhölgyet. Az esketési szer tartást képviselőtársa, Hock János áldozópap végezte.

— **(A közkórház beteg- és pénzgorgalma 1890 ben.)** A napokban jelent meg Erreth Lajos dr. kórházi igazgató által szerkesztett kimutatás a pécsvárosi közkórháznak 1890. évi beteg- és pénztári forgalmáról. E kimutatás szerint a városi közkórházba 1890. évben fölvetetett 1463 férfi és 866 nő, összesen 2329; ezekhez számítva az előző évről ápolásban maradt 209 beteg, ápolatott a múlt évben 1597 férfi és 941 nő, összesen 2538. Ezek közül gyógyult 1850, javult 190, gyógyulatlanul távozott 49, meghalt 208, további ápolásban maradt 241. A betegek létszáma az előző évhez viszonyítva 256-tal nagyobb. Hogy az utóbb lefolyt 12 év alatt a kórház forgalma, illetve a betegek kórházunk iránti bizalma mennyire növekedett, kitűnik a következő táblázatból. Míg ugyanis 1878-ban 1150 beteg vétetett föl, addig 1879. évben ápolatott 1486, 1880-ban 1983, 1881-ben 1731, 1882-ben 1737, 1883-ban 1738, 1884-ben 1726, 1885-ben 1717, 1886-ban 1740, 1887-ben 2188, 1888-ban 2297, 1889-ben 2282, 1890-ben 2538. A belső gyógyítási szakon volt 1186, a sebgyógyítási szakon 637, szemgyógyításán 86, a szülő- és nő-gyógyításán 112, a bujakóros osztályon 517 beteg. Az ápoltak közt volt 2094 róm. kath., 173 református, 99 ágostai, 41 görög nem egyesült, 127 izraelita; 345 nős, 213 özvegy férfi, 1039 nőtlen, 200 férjes, 132 özvegy nő, 609 hajadon; illetőség szerint volt 235 pécsi, 916 Baranyamegyei, a többi az ország összes megyéiből, Ausztriából, Horvát-, Cseh-, Bajor- és Franciaországból. A kórház pénztári forgalmát illetőleg a bevétel 55817 frt 42 kr. volt, a kiadás, 50336 frt 73 kr., a pénztári maradvány 5480 frt 61 kr. (1889-ben 1724 frt 34 kr. volt.)

— **(Európai fajú szőlővesszőket keres)** Széchenyi Imre gr. balatonvidéki telepítési kormánybiztos, kinek a balatonmelléki homokterületek betelepítéséhez, a jövő 1892-ik év tavaszán, nagyobb mennyiségű gyökeres esetleg sima szőlővesszőkre lesz szüksége a következő európai szőlőfajokból: a) vörösbort termő fajokból: Nagy-Burgundi, Blaufränkisch, Nemes-Kadarka, Oportó és Szt.-Lőrincz; b) fehér bortermő fajokból: Kövidinka, Olasz Rizling, Zöld-Sylváni, piros-vetélini, Semillon és Sauvignon szőlővesszőkre. Kéri tehát a birtokosoktól annak gyors közlését, hogy a felsorolt fajokból a fajtisztaság szavatolása mellett, mennyi gyökeres és mennyi sima vesszőt és minő ár mellett (a termelési helyhez legközelebb eső vasúti állomástól és a csomagolás költségével együttértve) bocsátanának rendelkezésére. Az értesítéseket Vörös Mihályhoz a baranyamegyei gazdasági egyesület titkárához (Nagy-Flórián utca 9. sz.) kell beküldeni.

— **(Az aprópénz.)** A pénzügyminiszter hétfőn törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, mely szerint a monarchiában 1 millió forint réz-váltópénz veretése rendeltetik el. Ez összegből Magyarországon 30 százalékot fognak verni, még pedig csak egykrajczárosokat.

— **(Igy tegyen Pécs is.)** Velence is piszkos város, Pécs is. A télen, mikor nálunk a typhus járta, Velencében is dühöngött mindenféle járványos betegség, melyeket a város piszkosságának tulajdonítottak. A lapok, tudomást véve Pécs rondaságairól, Velencével hasonlították össze s azt mondták: olasz Pécs, magyar Velence. Most Velence megembereli magát s ujjaferemti önmagát. A tisztálkodó Velenczéről így írnak: A lagunák városára nem lehet ráismerni. A szép Venezia eddig mindig azok közé a hölgyek közé tartozott, a kik állandóan pongyolában járnak, még pedig nem is a legkorrektebb pongyolában. Ennek a régi toillettenek most vége. A velencei városi hatóság egy idő óta nagyon buzgó barátja a tisztaságnak s kedvéért jótormán egészen új ruhát adott a városra. Az utcaszöprés úgy látszik egészen komoly foglalkozássá lett Velenczében, holott eddig kétségkívül az utcaszöprők voltak Velence legpalya tévesztettebb polgárai. A szűk sikátorokat járva, most már nem tudhatja meg a kíváncsi idegen, hogy mit ebédelt az utca lakói: a nagy változatosságu szemétdombok eltűntek az utca közepéről. Tömerdek utcában ujjal cserélték föl a kikopott kövezetet, mely még dögékat látott, a legszűkebb utazakat kiaszfalozták. A város a közegészség érdekeinek fölládozott nem egy régiséget, kiszélesítette sok festői sikátort. „Lassankint magunk sem ismerünk magunkra,“ mondotta egy velencei s büszkén tette hozzá, hogy Velence nem pusztuló város többé, mert a legújabb statisztikai adatok szerint a lakosság jelentékenyen szaporodik; ezt első sorban a köz-tisztasági és közegészségi viszonyok javulásának tulajdonítják. Vajjon mikor megy utána a rondaságban s elhanyagoltságban testvére — Pécs?

— **(A tettleges katonaság száma.)** 1890. decz. 31-dikén a magyar koronához tartozó országokban összesen 91.396 tettleges katoná volt (beleszámítva a haditengerészetet is) és pedig 78.148 a szorosabb értelemben vett Magyarországon, 800 Fiume városában és területén, 12.451 Horvátországban és Szlavóniában. Ezek közül 6730-an a reichsrathban képviselt tartományokban voltak honosak. A magyar korona országában összeszámított tettleges katonaság föloszlott 182 helységre, és pedig 157 helységben 1000-nél kevesebb, 25 helységben pedig 1000 és ennél több katonaság volt. Ez utóbbi helységek: Budapest 11.984, Temesvár 3543, Komárom 3357. Nagyszombat 3140, Pozsony 3073, Kassa 2694, Zagrabb 2370, Sopron 2051, Pétervárad 1938, Nagyvárad 1899, Kolozsvár 1730, Miskolcz 1721, Eszék 1687, Gyulafehérvár 1667, Brassó 1641, Ungvár 1520, Károlyváros 1446, Debreczen 1424, Arad 1356, Székesfehérvár 1294, Belovár 1163, Szeged 1133, Szombathely 1121, Eger 1093 és Beszterce 1082 katonával. — A reichsrathban képviselt királyságokban és tartományokban volt összesen 187.507 tettleges katoná. Ezek közül 172.567 a reichsrathban képviselt királyságokban és tartományokban volt honos, 14.800 a magyar korona országában, 17 Boszniában és Hercegovinában, 123 külföldön. Ausztria-Magyarország határán kívül volt: Az okupált területen (a 8 bosnyák-hercegovinai gyalogzászlóaljhoz és a

trainsapathoz tartozó honosokon kívül) 24.714. Ezek közül 8711 az osztrák s 15.953 a magyar országokban, 41 Boszniában és Hercegovinában és 9 a külföldön volt honos. Ezen felül volt 434 katoná a külföldön, köztük 391 a hadihajókon.

— **(A zsidók százados ünnepe.)** A zsidók nagy ünnepélyre készülnek franciaországban és valószínűleg mindenfelé a világon. Ez év szeptember 27-én ugyanis száz éve lesz annak, hogy a francia alkotmányozó gyűlés a zsidók felszabadítását kimondta. A százados évfordulók közül, melyek a nagy forradalom műveire emlékeztetnek, alig volt és lesz bármelyiknek is annyi dicsőítője, mint ennek, mert mindenütt meg fogják ünnepelni, a hol csak zsidók laknak világszerte. Az említett időben Cerf Beer és Beer-Isak Beer voltak a francia hitközség elöljárói. Megjegyezzük itt, hogy Franciaország után hazánk első volt a zsidók felszabadításában, a mennyiben már 1848-ban adott polgárjogot nekik. Anglia 1849. és 1858-ban szabadította fel a zsidókat, Dánia 1849-ben, Ausztria 1867-ben, Németország 1869-ben, Olaszország 1870-ben, a Svájc 1869-ben, Bulgária és Szerbia 1878. és 1889-ben.

— **(Jogi egyetemek szaporítása és ügyvédi kvalifikáció.)** Politikus körökben beszéltek, hogy Csáky miniszter nem sokára be fogja nyújtani a felsőbb tanintézetek reformjáról szóló törvényjavaslatot, a mely szerint nem négy, de valószínűleg hat jogi egyetemet fognak rendszeresíteni. Szilágyi Dezsőnek legutóbb tett előterjesztésére, az országgyűlés elhatározta, hogy az ügyvédeknek és bíráknak engedik a doktorátust s ezt a jogi tudományokra készülő ifjak szabad tetszésére bízzák. Mert ennek a célja nem az, hogy útlevél legyen a kenyérkeresetre, de mert igazolja a valódi tudást, inkább a tudományos pályára szándékozókra való.

— **(Változás a Balatonon.)** A fürdői évad alatt megyéinkből is számosan rándulnak el a magyar tenger kies vidékére, melyet évről évre szépítenek. Ez évben is történtek változások, a többek közt e napokban bocsájtották először a Balaton hullámaira az új hajót, melyet „Rohan“-ra kereszteltek. Így most már 2 hajó viszi a fürdőző közönséget Füredtől Siófokig és viszont. Azonban még nagyobb változásoknak nézünk eléje, a mennyiben a „Siófok“ Balaton-fürdő-részvénytársaság vasárnap tartotta meg Budapesten alakuló közgyűlését, melynek célja Siófokon az európai tengeri fürdők mintájára gyógyfürdőt létesíteni. Alapítókéje 500.000 forint, mely 5000 drb névre szóló részvényből áll. A társaság, mint említettük, vasárnap alakult meg és megválasztotta az igazgatókat, valamint a fölügyelő bizottságot is. Elnöknek gróf Batthyány Géza választott meg, alelnöknek pedig Burchard Konrád főrendiházi tag. A telepítésekhez még ez évben hozzáfognak és így a teljesen átalakított fürdő a jövő évben már megnyílik.

— **(Új plébános.)** Megyéink püspöke a megüresedett vasvári plébániához Kövesdy János pécs-egyházmegyei áldozópapot nevezte ki, a ki eddig mint segéd-lelkész működött Dunaföldváron.

— **(A magyar gazdatisztek kongresszusát.)** melyre egy ízben már fölhívtuk a gazdatisztek figyelmét, Bethlen András gr. földmivelésügyi miniszter védnöksége alatt Budapesten, május hó 6., 7. és 8-án fogják megtartani a vigadó termében. A napirend: Május hó 5-én este 8 óraker ösmerkedési estély a Vigadó éttermében. Május 6-án délelőtt 10 óraker gyűlés. Tárnyak: Elnöki megnyitó. A gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztosítása. Délután 3 óraker kirándulás a lókiállítás megtekintésére a városligetbe. Május 7-én délelőtt 9 óraker gyűlés. Tárnyak: A gazdatisztek nyugdíjintézetének felállítása. A tisztai száztöli-rendszert előnye a birtok jövedelmezése szempontjából. Délután 3 óraker kirándulás a lóversenyre. Május 8-án délelőtt 9 óraker gyűlés. Tárnyak: Az elhelyezés szabályozása. Beadott indítványok és határozati javaslatok tárgyalása. Délután 3 óraker a gyűlés esetleges folytatása és befejezése. A gyűléseket a hely szűke miatt a Köztelek nagy terme helyett a Vigadó termében fogják megtartatni.

— **(Hány 48-as honvéd él még?)** A országos honvédegyesület nagy munkával és sok utánjárással összeállította ama régi honvédek névjegyzékét, a kik állami segedelemre és

nyugdíjra számot tarthatnak. E jegyzék rovataiban meg van jelölve az illetők egykori rangja s mai lakóhelye, foglalkozása, életkora, anyagi helyzete s az a körülmény, hogy van-e valahonnan nyugdíjuk. A jegyzék kimutatja, hogy a szabadságharc honvédei közül most még 29.930 külömböző katonai rangú ember él. Ezek közül Baranya megyében 309 lakik.

A falusi kritérium,

vagy

„Poste Restante.“

(Megtörtént história.)

A minap az én jó princípálisom, a tekintetes szerkesztő úr, hatalmasan reám piritott, a mi még az én reporteri arcukat is kipirosította; ez pedig nem mindennapi dolog minálunk. Ujdonságot kívánt, — pedig nem volt!

Se jogos követelését azzal indokolta, hogy a t. olvasó publikum többre becstüli az ujdonságokat, mint az olyan borsos vezércikket, a melyen a multkori volt. Hát én ezt be is látom, de édes Istenem! hogyan teremtsen elő ujdonságot az a szegény reporter, mikor nincs?

Sokszor már az egész várost bejárom, s még a lábujjhegyem is kilöki a cipőm oldalát, hogy együtt keressük az ujdonságot, de hát hasztalan! nincs-nincs.

Kravált — az igaz — mindennap találom itt is-ott is, s aztán mikor oda megyek, hogy följegyezzem az ujdonságot, hát uram mit látok? — semmi mást, mint azt, hogy a menyecske jól rámaszik a férjem uram képére, közbe jó megcibálja az üstököt, s aztán — kvitt. Ez pedig manapság nem újság.

Elég az hozzá, a minapi tekintetes, akarom mondani, tekintélyes szerkesztői kipirongtatás után mégis meggondoltam pályám fontos missióját s elhatároztam, hogy akárhogy, de valamit csak hozok a mi újságunk számára.

Neki is indultam, már olyan reporteri tempóban (fél percz alatt 60 lépés) és vagáltam szanaszét — a városban.

Már már reménytelenkedni kezdtem, midőn egyszerre csak a kir. tábla előtt egy poczakos falusi embert pillantottam meg, ki majd, hogy hanyatt nem vágta magát: akkorát nézett azon a „cipperplattos“ épületen. Jómódu lehetett, legalább a dolmányán akkora ezüst gombok bóbiskoltak, mint az öklöm.

Ez volt az én reményem deszkaszála. (Megmentés darab!)

Talán csak mond ez valami újságot a falujokból — gondoltam magamban, — s aztán egy ugrással oda tempóztam hozzá. De bizom a jó bácsi más újságot nem tudott, mint azt, hogy az egyik bérlő-asszonyosság egy szép fiatal úrral megszökött a falujokból, s hogy ott hagyta a férjét. De hát kérem ez se újság manapság.

Az a falusi bácsi azonban megtetszett nekem a józan paraszt logikájával. Olyan jóízűket mondott, hogy — reporter létemre — nem rösteltem kíséretet. Már a szinkörnél togyogtunk, midőn egyszerre csak megáll az apjuk, s nagy közönnyel azt kérdi tőlem:

„Hát ez miféle ököristálló?”

Szükségtelen tán fölemlítenem, hogy a szinkörre mutatott. — Mit, ököristálló? — kérdém tőle hivatalos hangon — Bácsi! hisz ez a mi színházunk, ebben művészek játszanak.

Rám nézett, tán azt hitte, hogy föl akarom ültetni, s aztán így szólt:

— „Uram bocsá!” majd mit mondok, művészek? Isze ilyet még a mi tislértünk is fabrikál a faluba, mikor a komédiások jönnek!

Nó nekem se kellett több!

Egy hatost nyomtam a markába ezért a kritériumért, s aztán be a szerkesztőségbe, hogy ezt leírom.

Le is irtam, de nem ám csak ide, hanem rögtön a szinügyi bizottság számára is irtam egy jeligés levélkét, s aztán föladtam a postára.

De hajh! már itt egy baklövést követtem el.

Mivel hamarjában nem tudtam, hogy tulajdonképen hol is létezik az a szinügyi bizottság, hát rá irtam, hogy „Poste Restante.“

S most hallok egyik postás pajtásomtól, hogy bizony az a szinügyi bizottság-féle „Poste Restante“ még mindig érintetlenül nyújtózkodik egyik porlepte pulpituson.

Kry.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* **Színészet.** Csütörtökön nyitotta meg Somogyi két hónapra az arénáját a Hun tó dokkal kezdte meg az előadásokat. Méltó mű ez alkalomra s hozzá pécsi ember műve. Talán azért érdeklődtek iránta olyan kevesen? Váradi Antal e drámájáról tévesen jegyezte meg minapi tárczánk, hogy akadémiai pályadíjat nyert, csak akadémiai pályamunka, melyet azonban méltatlanul ütöttek el a díjtól, a mit Szász Károly vitt el. Váradi műve szinpadai rendezettségében jobb, hatásosabb mint amaz. Nálunk nem a legkielegítőbb előadásban mutatták be ezt a gyönyörű nyelvezetű regényes drámát. Az első hős, t. i. a kinek drámai küzdelme elsőben dől el, Kriemhild — sehogya se tetszett Szilágyiné alakításában. Hanghordozásával még meg lehetünk elégedve, hanem a taglejtései oly esztétikai lehetetlenségek, hogy azokat a rendezőnek kötelessége lett volna kikorrigálni — természetesen még annak idején. Általában Szilágyiné testalakítása — a mint őt eddig ismerjük — nehezen fér bele akármelyik drámába; viszont azonban egyes darabokban nem lehet elvitatni jobb alakításait sem. Anyi bizonyos, hogy Kriemhild elfogadhatatlan, s ezen a rendezőnek csiszolnia kell. A másik főbb női szerep személyesítőjéről, Angyal Ilkáról (Polydora), ki új tagja Somogyi társulatának s kit ezúttal először láttunk szinpadunkon, jobb a véleményünk. Még ugyan nem léphet föl nagy igényekkel, a kezdet elején állónak látszik; de nem tehetség nélkül s az érzelmek festésére máris vannak színei, melyekkel jól bánik. Kicsiny, de behizelgő hangja is segíti ebben a még batoratlan árnyalat-festésben. Pethes tollasodik, erősödik, de még az évek tapasztalata, hosszas gyakorlata nagyon hiányzik e fiatal színésznél, a ki mint Csaba sokat szavalt, de keveset magyarázott. Somogyi az öreg hegedőssel szépen szavaltta el a regét a Hadúr csodakardjáról. Dezséri (Hagen) nyílt színen is tapsot kapott az utolsó jelenése után, a minek a forszírozása azonban esetlenség volt a tapsolótól, mert megakasztotta vele az egész előadást ép olyan jelenetben, mikor a szinpadon levőknek kinos helyzetet teremt a félbeszakítás. Gergely markáns vonásokkal ruházta föl — a szerepkörétől távol eső Aladárt. Az összeloadásról kevés jót mondhatunk. Azok a nép-jelenések csak nem akarnak sikertülni; mesterkél, dróton rángatott mozgás és taktusra mondott beszéd járja még mindig. Az első fölvonás diszlete ügyes, hanem a harmadikban a végső jelenetnek — Csaba szellemhadának — vászonon való megjelenítése szörnyűsütemény. Azt pótolni kell mással. Közönség csak gyéren volt a pályaközben s az első padokban, míg a színészet iránt hűs krajezár erejéig rajongó karzat tele volt nézőkkel.

* **Dezső József,** a Somogyi társulatának két éven át volt tagja, kit Pécsen rendkívül kedveltek, a nemzeti színház igazgatóságának meghívása folytán szerdán lépett föl, mint vendég, a nemzeti színház deszkáin. A fővárosi lapok egyhangulag melegen emlékeznek meg Dezsőről, akit a Diplomata és a Virágfakadás vígjátékokban a közönség is szinte tüntető rokonszenvvel fogadott. A lapok úgy nyilatkoznak róla, hogy nemcsak rutin van benne, hanem eredeti tehetség is, s idővel jeles bonviván válik belőle. Az „Egyetértés” azt írja Dezsőről, hogy még mint színész — iskolai növendék is, szerencsés természeti adományaival és szorgalmával, elejétől fogva figyelmet és várakozást ébresztett fejlődése iránt. Ugyancsak az „Egyetértés” írja azt is, hogy a közönség olyan tetszéssel fogadta, hogy a tehetséges fiatal színész szerződése bevezetett dolognak tekinthető.

* **Színházi műsor.** Legközelebb a következő darabok kerülnek színre: szombaton „A cigánybáró,” vasárnap „Ingenyelők,” hétfőn — a bérlet megkezdésével — Sudermannak „A becsület” című darabja, s végre kedden „Szép Heléna” című operett.

* **Az ipari és gyári alkalmazottak betegségleyezéséről** szóló s legközelebb életbe lépő törvény egy humánus cél érdekében így a kisiparosra, mint a gyárosra, valamint a kis- és nagykereskedőre részben új kötelezettségeket s nem jelentéktelen terheket ró. Már magában e kötelezettségek teljesítésében való pontatlanság is jelentékeny bírsággal büntetettik. E szempontból is szükséges tehát, hogy minden érdekelt üzletember

tüzetesen megismerje e törvényt s annak rendelkezéseit. Ezt jelentékenyen előmozdítja e törvénynek most megjelent magyarázatos kiadása, melyben Gelléri Mór, az orsz. iparegyesület titkára nemcsak a miniszter, hanem a törvényhozás szakbizottságainak indokait is szakértelemmel csoportosította, sőt azokat saját magyarázó jegyzeteivel is kiegészítette. A magyarázatos kiadás legzélszerűbben szerzőnél (uj-utca 4.) rendelhető meg 50 kr. előleges beküldése mellett.

* **Törvény a vasárnapi munkaszünetéről s a beteg munkás segélyezéséről.** Megjelent Lampel Róbert (Budapest) kiadásában az 1891: XIII. t.-cikk az ipari munkások vasárnapi szüneteléséről és az 1891: XIV. t.-cikk az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetében való segélyezéséről. Ára 20 kr.

* **Az osztrák-magyar unió.** A két állam közjogi kapcsolatának múltjáról, mai állásáról és jogi természetéről irt egy füzetet Bozóky Árpád. A füzet szerzőnél kapható Budapesten (Zöldfa-utca 9. sz. II. emelet, 16. ajtó) 60 kr-ért.

* „Auto da fék Magyarországon” cím alatt Stáler Károly dr.-tól érdekes könyv jelent meg a napokban Engel Lajos könyvkereskedésében. Szép, tetszetős nyelvezetben adja elő a 16. században Magyarország felső részén lakó zsidóknak társadalmi állását. A történeti elbeszélés az olvasóközönségnél bizonyára a legnagyobb tetszésben fog részesülni. A könyv tiszta jövedelme a magyar zsidó tanítóegyesületi árvaalap javára fordítatik, ezért a helybeli izr. népiskolának tantestülete magára vállalta a könyv kiadását és terjesztését. A mű ára 60 kr.

* **Centralisatio és Önkormányzat.** Észrevételek a közigazgatási törvényjavaslatra. Irta dr. Szokolay István. Budapest, 1891. Athenaeum. Ára 80 kr.

* **A vasgyáros,** írta Ohnet György, fordította Fái J. Béla (Budapest, Singer és Wolfner kiadása.) Az Egyetemes regénytar legújabb két kötete Ohnetnek leghíresebb és legkedveltebb regényét, A vasgyárost tartalmazza. A derék vállalat, mely eredeti irodalmunknak is tagtérnyit, „point d'honneur”-re tette magára nézve, hogy sorra közölje a legolvasottabb francia regényíró összes munkáit. A díszes sorozatból nagyon hiányzott mostanáig a Vasgyáros, Ohnetnek ez a legjobban átgondolt, legtökéletesebben megalkotott műve, mely mint szindarab is diadalmasan járta be a világ összes szinpadjait. Teljesen azonban csak a regényből lehet mindez alakokat megismerni, s kétszeres érdeklődéssel fordul a könyvhöz mindenki, a ki már látta őket a világot jelentő deszkákon. A két kötet ára csinos piros vászonkötésben 1 frt.

VEGYESEK.

— **Különös tojás.** Smyrnában — mint egy ottani görög ujság írja — egy tyúk nem rég oly tojást tojt, melyen a török íráshoz hasonló foltok voltak láthatók. Elvitték egy török írástudóhoz s ez konstataulta, hogy a betűkből csakugyan ez: „Mas Allah!” (A mint Isten akarja!) olvasható ki. Megjelentették e dolgot Konstantinápolyba is s onnét táviratilag érkezett a parancsolat, hogy a különös tojást azonnal küldjék oda. — A török tyúk példája valószínűleg követésre fog találni a mi tyúkjainknál is, melyek kész husvéti piros tojásokkal fognak meglepni, a miken a hit, remény, szeretet jelvényei, rózsalánczokká összekötött lángoló szívek s egyéb szokásos rajzok lesznek láthatók.

— **A női kéz.** Egy francia fiziológus a női kezeket tette tanulmányai tárgyává, s következő eredményre jött: Véleménye szerint legszebb kezei az irleányoknak van, ellenben az angol nők kezei nagyon vastagok és husosak. Az amerikai nők keskeny hosszú kezek által tűnnek ki, el-leütében a német leányokkal, kiknek széles kézfejtük és rövid ujjai vannak. Ami a kezek szépségét illeti, az ir nők után következnek a lengyel nők. Indifferenseknek mondhatók az olasz, spanyol és francia nők kezei, habár Franciaországban és Olaszországban szebb női kezek láthatók mint Spanyolországban. A párisi és berlini nők sok időt szentelnek kezeik ápolásának, ennek természetes következtése az, hogy e két világvárosban található a relative legszebb kezek. Chinában régi közmondás: „Minél előkelőbb a hölgy, annál hosszabbak a körmei,” s innét van, hogy a menyei birodalomban a nőiesség rendkívül hosszú körmökben nyilvánul. Hogy a varrónőnek összeszurkált ujjai, a szorgos háziasszonynak kemény és piros kezei vannak, tudvalevő; de ép oly érthető, hogy a szép, gyöngéd kacskók rendszeren — a tétlenség, vagy csupán a szellemi s nem a testi foglalkozás következményei.

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

Az ipari termelés egyes ágai közül első helyen foglalkozik a jelentés a bányáiparral. A bányászat a pécsi kamara területén csak a közszénre szorítkozik. A bányáipar nálunk a budapest-pécsi vasut államosítása óta örvedetes fellendülésnek indul. A nevezett vonalon megolesóbbult tarifa következtében a pécsvidéki szén az országban már nagy tért elfoglalt rosztiziszenet igen sok helyről kiszorította s ezen térfoglalás még nagyobb mértéket öltene más irányokban is, ha a mohács-pécsi és pécsbarcsi vasutak magas szállítási tarifájukkal majdnem leküzdhetetlen akadályokat nem gördítenének a forgalom elé.

Köszénbányáink tavaly Temesvár és vidékére is szállítottak szenet, mi azonban talán abban leli okát, hogy az osztrák-magyar államvasutnak Temesvárhoz közel eső köszénbányáiban talán valami mulólagos üzemi zavar fordult elő.

A pécsi kamara területén 1890-ben a következő köszénbányák voltak üzemben:

Pécs sz. kir. város bányája (Bányatelep, bérlő Koch F.) A „Victoria” társaság bányája (Bányatelep.) A Dunagőzhaj. társaság bányái (Bányatelep: Szaboles, Somogy, Vasas.) Koch F. bányája (Vasgyárműz.) A pécsi székesegyház bányája (Szaboles, bérlő: a Dunagőzhaj. tars.) A pécsi székesegyház bányája (Somogy, bérlő: a Dunagőzhaj. tars.) A pécsi székesegyház bányája: (Somogy, bérlő: Koch F.) Koch F. bányája (Somogy.) A pécsi püspökség bányája (Szászvár, bérlő: a pesti köszénbánya és téglagyár.-részv. tars.) Tolna-Váralya község bányája (Váralya, bérlő: a „Victoria” tars.) A „Victoria” tars. bányája (Váralya.) Riegler és társa bányája (Nagy-Mányok.) Bonyhady Géza bányája (Váralya.)

Termeltetett 1889-ben összesen 4,878.754 métermázsza köszén, 102.909 métermázsza pirszén és 227.966 métermázsza széntéglá. Az összes bányákban alkalmazva volt 3212 munkás. Az átlagos napi bér volt a pécsvidéki bányákban a férfimunkásoknál 1 frt 17 kr., a nőknél és gyermekeknel 50 kr.

Vas és fémipar dolgában a kamara területén nélkülözünk ugyan olyan nagyobb szabású vállalatokat, melyek jelentékenyebb üzleti tőke felett rendelkezve a gépgyártást nagyban üznék, de a malom-, sörfőzde-, szesz-, olajgyártb. berendezése ma már iteni vállalkozók által eszközölhetők, ugyszintén kisebb electro-technikai berendezések is. A vas- és fémipar kamarai kerületünkben képviselve van 4 gépgyáros, 20 arany- és ezüstműves, 117 bádagos, 1 csat- és láncgyáros, 1 harangöntő, 12 késes, 1500 kovács, 306 lakatos, 4 puskamives, 13 rézüntő, 5 reszelővágó, 2 szerkovács, és 3 szegkovács által.

Kő-, föld-, a gya gipar. A Baranyamegye területén található márvány- és homokkőanyag még mindig nem lesz oly mértékben felhasználva és értékesítve, a mint az az anyag jóságánál, használhatóságánál fogva kívánatos. Ennek oka részint az, hogy nincsenek nagyobb pénztökével rendelkező vállalkozóink, kik a bányák kellő feltárására és modern berendezésére szükséges befektetést megtennék; részint pedig, hogy kőfaragóink nem annyira előnyösebbnek, mint kényelmesebbnek találják a finomabb munkákhoz szükséges anyagot félig vagy egészen kikészítve osztrák vagy olasz kőipartelepekről hozatni.

A Pécs környékén levő 3 kőfejtő telepen található kőtűnő minőségű homokkő, továbbá a pécs-tubesi (élénk vörös, fehér, sávos) a pécskirálybányai (sötét szürke, világos szürke, eres) a pécs-hidegkuti (fekete, kovagos, csigafoltokkal) a pécs-kölkői (sötét szürke, fehér és sárga-eres) a pécs-kantavári (intenzív fekete) végül a gyüdi, siklósi, beremendi, tótfalusi, trinitási ragyogó szinpompájú márványokat nagyobb mérvben csak úgy lehetne értékesíteni, ha akadna egy vállalkozó, ki Pécsen, lehetőleg a vasút mellett kőfűrészelő és csiszoló telepet létesítene. Ez itt igen jövedelmező vállalat lenne! 1889-ben a csak Ausztriából Magyarországra importált közönséges kőfaragó és márványártó értéke 582.420 frtra rugott.

A kőfaragók száma a kamara területén 23, a kőbányabérlőké 13. A bérelt kőbányák túlnyomó részéből csak a közutakra szükséges fedanyagot fejtenek. Ugyes, szakképzett és finomabb munkákhoz használható kőfaragó munkásokban még mindig nagy a hiány. A pécsi székesegyház kőfaragó munkáit külföldi munkásokkal kellett végeztetni.

A téglalegítés egyre terjed. A kamara területén ma összesen 91 téglalegítő telep van, bele nem számítva a gazdasági téglalegítőket. Géptéglát csak Kaposvárott készítenek. Pécsen is létesült egy nagy téglagyár körkémencével, de az itteni építővállalkozók előnyösebbnek találván a kézzel készített téglák használatát, a téglagyár tulajdonosa csakhamar kényszerítve volt a téglának géppel való készítését beszüntetni s a kézi munkára áttérni.

A mészégetést a kamara területén tavaly 35 mészégető telepen üzték iparszerűleg.

A cementárú készítőik száma tavaly 10-ről 6-ra apadt. Megjegyzendő, hogy a cementből való építészeti díszítmények használata szünőfélben van s az építők mindinkább a tartósabb, szolidabb s szintén jutányos áron kapható terakotta-díszítményeket használják.

Az agyagiparnak világra szóló hírnevre szert tett Zsolnay-féle pécsi porcellán- és fayence-gyár a jelentősünk tárgyát képező évben is hírnevének megfelelően működött. A gyárban alkalmazott munkások száma a legnagyobb állományban ez évben is meghaladta a 700-at. A gyári munkások betegsegélyző-egylete alapszabályszerű feladatát pontosan teljesíti. A gyárnak mintaszerűen szervezett külön tűzoltósága is van. A Zsolnay-gyárnak Budapesten legközelebb egy nagy fiókgyára és nagy raktára lesz, melyekben csak építészeti díszítmények és épület berendezési tárgyak készíttetnek és tartatnak készletben. A gyárhoz szükséges telek már megvételtek.

Az agyagiparosoknál, u. m. fazekasoknál, fehéredényeseknél, korsósoknál és kályhásoknál meglehetősen szaporodás és haladás észlelhető.

(Folytatjuk.)

A magy.-francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz úr ő méltósága elnöklése alatt f. é. április hó 18-án tartotta közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tűzbiztosítási ágazatban 4.030.072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507.080 frtra; a balesetbiztosítási ágazatban 47.211 frtra; az életbiztosítási ágazatban 792.907 frtra; az összes díjbevétel 5.377.271 frtra rugott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazatban kiadott 1.506.636 forint; károkért kifizettetett a tűzágazatban 2.306.021 forint; a jégágazatban 482.822 forint; a balesetágazatban 4.920 forint; az életágazatban 186.812 forint; összesen 2.975.655 forint. Az intézet bevételei a társasági házak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és különféle bevételekből 308.952 frtra rugtak; az intézet tartalékai 4.923.073 forintot tesznek. A díjkötelezvénytárca 7.784.680 forintot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási osztály) 19.076.764 forintot képvisel. Az intézet fennállása óta kártérítések fejében készpénzben ötven millió forintnál többet fizetett ki.

A 35.054 forintot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32.240 forint kétes követelések tartalékalapja létesítésére fordittatik, és 2.814 forint új számlára átvitetik.

A társaság biztosítéki tőkéi az évi díjbevétel hozzászámításával 11.752.460 frtra rugnak.

Az angol módszer szerint 10 kros heti díju életbiztosítások meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg s azzal főleg kevésbé módos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásaiban való részvételre.

Örömmel constatáljuk a közgyűlés elé terjesztett számadásokból és jelentésekből, hogy ezen hazai intézet üzlete szép eredményekkel biztató felvirágzásnak indul es hogy az elmúlt 1890. évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások dacára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb része az igazgatóság erélyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

NYILT-TÉR.)*
Ügyvédi irodámat
és lakásomat f. é. május hó 1-én a Siklósi-
utca 6-ik számú ház 1-ső emeletére teszem át.

Pécs. 1891. apr. 21.

Bolgár Kálmán,
ügyvéd, Schaumburg-Lippe herceg
dárdai uradalmának ügyésze.

Mindennemü friss töltésü

Ásványvizek

kaphatók

Simon János

fűszerkereskedésében

KIS-TÉR.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Garzon lakás,
két butorozott szoba a belvárosban havi 15 frtért nőtlen urnak, kiadó. Irásbeli ajánlatok K. L. 15. szám alatt kéretnek a kiadó hivatalhoz.

2 ház eladó!

PÉCSETT,
Király-utca 29-ik szám

alatt lévő

2 egymás melletti ház
előnyös föltételek mellett szabad kézből eladó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnál.

Laptulajdonos: **NAGY FERENCZ.**
Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

H i r d e t é s e k ;

Nemzeti söresarnok és étterem
(Széchenyi-tér, szemben a pécsi takarékpénztárral.)

Mély tisztelettel bátorkodom a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a Széchenyi-téren levő nemzeti söresarnokot és éttermet

f. é. május hó 1-én átveszem
és ünnepelesen megnyitom.

Konyhámnak jó hírnevére legyen szabad csak annyit megemlítenem, hogy
az országos központi lovas tiszti iskola vendéglőjét

6 éven át a tiszikar legnagyobb meglegedésére vezetem, hol abban a kitüntető szerepsébe jutottam,

hogy ő fensége József főherceg magas elismerését
is kiérdemeltem.

Sok évi tapasztalataim és a számos elismerő nyilatkozatok feljogosítanak arra, hogy a nagyérdemü közönség legmagasabb igényeit is kielégíthessem.

Fő törekvésem e téren valamint eddig, úgy ezentul is oda fog irányulni, hogy a speciális magyar konyhának méltó hírnevét megőrizzem, de egyuttal a francia konyhára is kiváló gondot fogok fordítani.

Vendéglőmben a **legkittünőbb italokról** gondoskodom. E tekintetben a legkényesebb izlésnek is igyekszem megfelelni.

A nagyérdemü közönség kegyes partfogásáért esd

Radó Adolf,

a nemzeti söresarnok és étterem vendéglőse.

A felséges királyi család kedvencz itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlatik, mint a létező legkittünőbb savanyuviz

kitünő borviz.

Nagyhatásu gyógyital a lélegzési, emésztési és vizelési szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

FŐRAKTÁR PÉCSETT:

Grünhut és Hirschler uraknál

Országos főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE

Budapest V. Arany János-utca 9.

Kapható mindenütt.

Minden kiállításán a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedve az egész földgömbön.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Kiadó lakások.

Patacson a 44-ik számú emeletes házban, a jegyzői lak mellett, egy 3 szoba és 1 konyhából álló lakás és a földszinten egy 1 szoba és 1 konyhából álló, f. é. május hó 1-től bérbe adó. A hely üdülésre igen alkalmas.

Közelebbi föltételek Hergyó István, a házban lakó tulajdonosnál, tudhatók meg.

gyári főraktára.

Finom műtárgyak. Gélszerű iparezikkek. Nagy választék minden bel- és külföldi bronce-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fadiszimulárukban.

Tartós bőrárak és szabadalmazott

álló és függő lámpák

Testory

Budapest, csak IV. Vározi-utca 24.

a Nagy Kristóffal szemben.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorválykhartyának hurutos bántalmánál. A Seltersi-Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva s azért vérezsek lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-sav-dusabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmánál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légző- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomor-baj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőnyag idült hurutját szintugy o-zlatja.

Ez időszert Európa legelső s leglátogatottabb tüdőbeteg klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF
a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kéty Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

„git“-forrás gyógyvizet alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a leg sürögősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállítónál,
Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

Ugyisint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ifj. Buday Pécs

Ajánlja a legdúsabban felszerelt festék-raktárát és pedig mindenemű dörzsölt olajfestékek, butor-lak, olajok, brunolin-politur, és bőr-lakkot, továbbá mindenféle kőmives meszelő és festő ecseteket, a legkitünőbb minőségű borostyán padló-lakkot és főleg különösen ajánlom a francia parketta fénymázat minden színben, ugy a valódi angol Nobles és Hoare kocsi-lakkot melyek csak is egyedüli raktára nálam van.

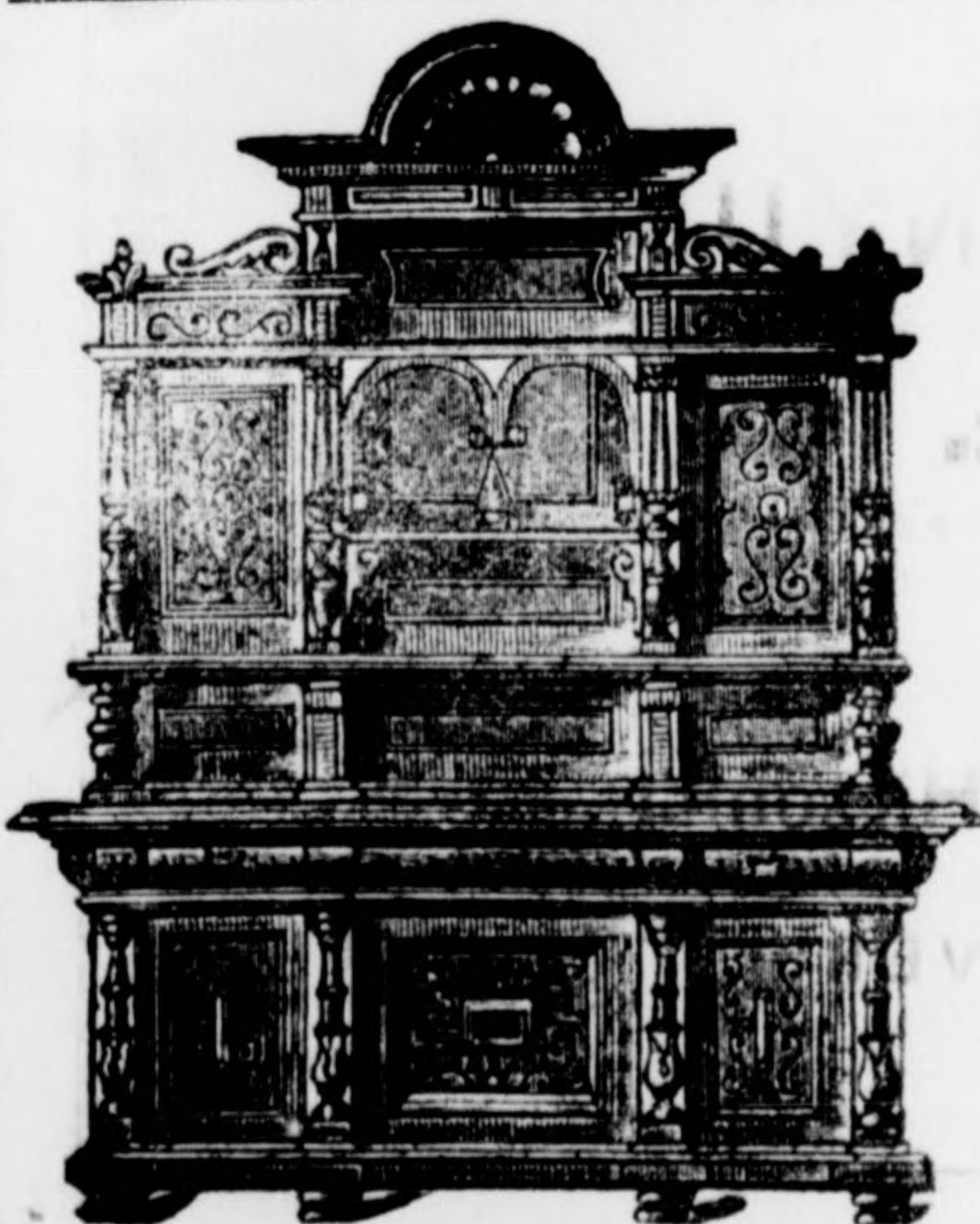
Együttal elvállal mindennemű templom-, dísz- és szoba-, valamint cégfestési munkálatokat ugy szintén épületi ajtók és ablakok mázolását és fényezését a finomabb és legszolidabb kivitelekben igen olcsó árak mellett.

Megrendelések helyben, ugy vidékre igen pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

ifj. Buday,

Pécs, Széchenyi-tér 10. sz.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett alvó-, dísz- és ebédlő-szobák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy bútorvásárlások nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Hirdetés.

Egy uri családnál
igen izletes házi koszt
kapható igen jutányos árért.
Értekezhetni Szitovszky-tér 1. sz. alatt
az udvarban jobbra.

Ház eladás.

Apácza utca 10-ik számú ház
szabad kézből eladatik.
Értekezhetni a háztulajdonosnál.

5149 sz.
1891.

Hirdetmény.

Graff Anna által a városi szegényháznak ajándékozott a pécsi 4074. és 4075. sz. tjkvekben 6188 b, 6188 c és 6188 d h. sz. sz. alatt felvett a budai külvárosi Tüskés dűlőben fekvő

5 cat. hold 1000 ööl nagyságu rétföldek

1891. évi január hó 1-től 1896. évi december hó 31-ig terjedő 6 évre Pécssett a városháza gazdasági tanácstermében (II. emelet 33. ajtó) 1891. évi május hó 9-én délelőtt 10 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fognak.

Felhivtnak tehát mindazok, kik ezen rétföldeket haszonbérelni kívánják, hogy 50 frt bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlatukat, Pécs sz. kir. város polgármesteri hivatalánál legkésőbb 1891. évi május hó 8-án délután 5 óráig nyujtsák be, avagy 50 frt bánatpénz letétele mellett 1891. évi május hó 9-én délelőtt 10 órakor a városi gazdasági tanácsteremben megtartandó szóbeli árverésen vegyenek részt.

A részletes árverési feltételek Herbert János h. tanácsnoknál (városház II. emelet 33. ajtó) a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécs szab. kir. város tanácsának 1891. évi április hó 21-én tartott üléséből.

Pécs szab. kir. város tanácsa.

Nagy raktár siremlék-kövekből.

Piacsek Károly

kőfaragómester

Pécssett (budai) fő-utca 1. szám.

Ajánlja nagy választéku

➔ sirköveit ➔

nemkülönb *sirboltfedő köveit syanit, granit, márvány és terménykőből*, valamint azokra *feliratok* elkészítését.

Építési és minden e szakba vágó munkák gyorsan, pontosan és a legjutányosabb áron elvállaltatnak.

Kéri a t. közönséget raktárának szives megtekintésére.

➔ Árak a legjutányosabbak. ➔

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy gyártmányaim:
vas-, fa- és kárpitozott-butorok, ágyneműek, szervizek, teljes szoba-berendezések vendégfogadók, intézetek, körök, indóházak és magánosok részére — Magyar-, Horvát- és Slavon-országot illető

➔ főképviselőséget ➔ Hergert József urra Pécssett

ruháztam át. Kérem a t. cz. megrendelőket forduljanak minden tekintetben hozzá; nevezett cég árjegyzékekkel mindég készségesen szolgál és a lehető legolcsóbb árakat szabja, jótállás, pontos és szolid kiszolgálás mellett. Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre állanak. Számos megrendelést kérve, maradok

teljes tisztelettel

PAULY ANTAL

ágyneműgyár és butorraktár,
Bécs, VIII. Lerchenfelderstrasse 36. sz.

Egy lakás

mely 4 utcza és 1 udvari szobából áll,
a siklósi országút II. számú házban, I. emeleten május hó közepétől kiadandó.
Bővebb értesítés ugyanott.

Üzletbelyiség- és lakás-változtatás.

Vav szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, miszerint

szoba- és czégfestő-üzletemet

lakásommal együtt a József utca 5. sz. házból
Király-(fő)-utca 32. szám
alatti házba (a segélyző-egylet átellenében) költözök dtem.

Tisztelettel

VADÁSZ BÉLA.

Szőlők eladók.

Baranyamegye szilvási szőlőhegyben több rendbeli jó karban lévő

filoxeramentes szőlő
jutányos áron és előnyös föltételek mellett szabadkézből eladó.

Közelebbi fölvilágosítást nyerhetni, Szilváson Járányi József tulajdonosnál.

Zászlók és czimerek!

Ő Felsege a király fogadtatása alkalmával!
A zászlók **gyapju szövetből** és rojtokkal vannak.

Nemzeti-, városi-, megyei vagy tetszés szerinti színekben **melyek esőben színöket megtartják!**

	Rúd és lándzsával	a nélkül
50 cm. hosszú	25 cm. széles drbja	— .35 — .28
75 " " "	40 " " "	— .60 — .50
100 " " "	50 " " "	— .80 — .65
150 " " "	70 " " "	1.30 1.—
200 " " "	100 " " "	2.30 2.—
250 " " "	100 " " "	3.25 3.—
300 " " "	160 " " "	5.— 4.50
400 " " "	210 " " "	7.50 7.—
500 " " "	260 " " "	10.— 9.50
600 " " "	300 " " "	12.— 11.—

Czimereket papírra színekben!

80 cm. magas, 50 cm. széles drbja 80 kr.

Monogramok és czimerek, fából vagy vaslemezre, olajban festve, tetszés szerinti méretekben megrendelhetők.

Csoportos megrendeléseknél és kereskedőknek olcsóbban!

Engel Dávid

Budapest, VII. Király utca 67. sz.

Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.
Az étvágy gerjesztésére úgy mint minden nemű gyomorhajók ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztillait.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszer-tárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécssett: Sipócz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

Állam érem
haladás- és versenyképességért.

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkaért.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész.

PÉCSETT.

órák.

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

Saját gyártmányu ékszerek és aranyárak.

Legszebb **valódi** ezüst étszerek, asztali állványok, gyümölcstartók, kenyérkosarak, zongora-gyertyatartók, visitierek stb. legnagyobb választékban.

Gyémánt- és nemes opálékszerek, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, arany és ezüst joujoux, aranylánczok, uri és női aranyórák csinos és legujabb divatu kiállításban, eredeti gyári árban kaphatók.

Chinaezüst-árak

egészen elkülönítve legnagyobb választékban vannak raktáron és gyári áron adatnak el.

* * *

Optikai tárgyak legnagyobb választékban, u. m.: minden szemhez alkalmas legjobb

ORRSZORITÓK, SZEMÜVEGEK

arany, ezüst, álmány és egyéb különféle legujabb és kellemesen ülő foglalatokban, továbbá iránytűk, Aneroid lég-sulymérők bő beosztással (magyar foksorral), nemkülönben fürdő-, szoba-, ablak- és orvosi (láz) hőmérők, színházi látcsövek, lorgnettek stb.

Jegyzet: Szemüvegeimben levő üvegek orvosi előírás szerint a legtisztább és legkeményebb, direkte optikai célokra készült üvegekből vannak.

Ezeken kívül nagy raktárt tartok minden szemhez alkalmas valódi legjobb hegyi-jegecz szemüvegek- és orrszorítókból.

